

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Віце-ректора ДБТУ

О.В. Москаленко

«25» травня 2026 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобуття ступеня освіти Магістр
на основі НРК 6 та НРК7

Галузь знань **Н Сільське, лісове, рибне
господарство та ветеринарна
медицина**

Спеціальність **Н4 Лісове господарство**

Освітня програма **Лісове господарство**

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
1. Вимоги до рівня підготовки вступників.....	4
2. Структура фахового іспиту.....	5
3. Структура завдань.....	9
4. Критерії оцінювання фахового іспиту.....	10
Рекомендована література.....	11
ДОДАТОК А.....	16
ДОДАТОК Б.....	17

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ на основі (основа вступу) - раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень або освітній ступінь та відповідний рівень Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК), на основі якого здійснюється вступ для здобуття ступеня вищої освіти, освітнього ступеня бакалавра – 6 рівень НРК (далі – НРК6), освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) - 7 рівень НРК (далі - НРК7)).

Фаховий іспит - форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 (НРК7), яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

На навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю Н4 «Лісове господарство» (освітня програма «Лісове господарство») можуть вступати особи, які отримали диплом бакалавра (НРК6), магістра (спеціаліста) (НРК 7) з відповідної або іншої спеціальності та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника для здобуття вищої освіти.

Фаховий іспит проводиться фаховою атестаційною комісією за програмою, затвердженою головою приймальної комісії ДБТУ.

Програма фахового іспиту складена для вступників, які вступають на навчання до Державного біотехнологічного університету за освітньо-професійною програмою магістр за спеціальністю Н4 «Лісове господарство» та передбачає оцінку базових знань осіб, що мають здобутий освітній ступінь бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, за темами фахових дисциплін, які дають можливість оцінити загальний рівень підготовки вступників до навчання за спеціальністю Н4 «Лісове господарство».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань вступників під час вступу на навчання за ступенем освіти магістр за спеціальністю Н4 «Лісове господарство».

Мета фахового іспиту полягає в комплексній перевірці знань вступників, отриманих ними в результаті вивчення дисциплін та оцінці відповідності цих знань вимогам до навчання за ступенем магістр на спеціальність Н4 «Лісове господарство» та допуску до участі у конкурсному відборі.

Умови проведення фахового іспиту. Фахові іспити проводяться в письмовій формі. Іспит проводиться не менше, ніж двома членами комісії. Під час складання іспиту очно члени комісії відмічають правильність відповідей в аркуші перевірки відповіді вступника фахового іспиту, який по закінченні іспиту підписується головою та членами відповідної комісії. Інформація про результати іспиту оголошується вступникові в день його проведення.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники профільних кафедр.

1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До проходження фахового іспиту допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за освітнім ступенем бакалавра (магістра) або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста й отримали диплом за відповідною або іншою спеціальністю.

Вступник повинен знати:

- термінологію, що стосується основних понять за фахом;
- методику проведення лісівничих вимірювань та досліджень;
- обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання;
- особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності;
- технології створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду;
- особливості інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію;
- проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи;
- особливості ведення мисливського господарства в лісовому фонді;
- ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

Вступник повинен вміти:

- вільно володіти термінологією за фахом;
- застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності;
- здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей;
- застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і

мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності;

- проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог;
- застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання;
- аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази;
- оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки;
- впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

2. СТРУКТУРА ФАХОВОГО ІСПИТУ

РОЗДІЛ 1 «Дендрологія»

Перелік тем розділу: життєві форми деревних рослин; групи росту деревних рослин; онтогенез; фенологія як наука про сезонні явища в житті рослин, популяцій та ландшафтів; морфологія органів деревних рослин; ріст та розвиток деревних рослин; поняття про екологічний фактор і екологічні властивості деревних рослин; кліматичні екологічні фактори; едафічні ґрунтові екологічні фактори, їх вплив на ріст і розвиток деревних рослин; орографічні (топографічні) екологічні фактори, їх вплив на рослини; біотичні екологічні фактори, їх вплив на ріст і розвиток деревних рослин; антропогенні екологічні фактори; поняття про вид та внутришньовидова мінливість; поняття про ареали; поняття про фітоценоз і біогеоценоз; природна дендрофлора України; релікти і ендеміки; Червона книга України; репродуктивні особливості та насінневе розмноження деревних рослин; вегетативне розмноження деревних рослин; інтродукція та акліматизація деревних рослин; відділ Голонасінні; відділ Покритонасінні.

РОЗДІЛ 2 «Лісознавство»

Перелік тем розділу: основні поняття про природу лісу; диференціація дерев у лісі; класифікація Крафта; природний добір, штучний добір в лісівництві; лісовий фітоценоз, біоценоз, біогеоценоз; лісостан та його компоненти; деревостан як основний компонент лісу; ознаки деревостану:

походження, склад, форма, повнота, зімкнутість, густота, бонітет, вік, товарність, тип умов місцезростання, тип лісу; будова деревостану; морфологія лісового масиву; фітомаса - поняття і її розподіл; зовнішнє середовище та його роль в житті лісу; класифікація екологічних факторів та закономірність дії факторів середовища; абіотичні і біотичні фактори, їх роль; ліс як явище географічне; фактори лісоутворення; ліс і клімат; ліс і тепло; ліс і світло; ліс і повітря; ліс і волога; ліс і ґрунт; типологія лісу; природне поновлення лісу; ріст і формування лісу; динаміка лісу, лісозміни.

РОЗДІЛ 3 «Лісівництво»

Перелік тем розділу: поняття про користування лісом, види користування; класифікація рубок лісу за їх призначенням; загальна характеристика рубок формування та оздоровлення лісів; технологічні особливості рубок догляду; рубки догляду в деревостанах різного складу; санітарні рубки; рубки формування ландшафтів; теоретичні основи рубок головного користування; вибіркові рубки; суцільні рубки; поступові рубки; технологія головних рубок; очистка місць рубок; методологічні засади багатофункціонального ведення лісового господарства; підвищення продуктивності та якості лісу.

РОЗДІЛ 4 «Лісова таксація»

Перелік тем розділу: методичні основи лісотаксаційних вимірювань; таксація зрубаного дерева; збіг деревного стовбура; визначення об'ємів стовбурів зрубаних дерев; таксація лісової продукції; таксація зростаючих дерев та їх сукупності; таксація насаджень; закономірності таксаційної будови насаджень; визначення запасу насаджень; товарна та розмірно-якісна оцінка лісових насаджень на пні; таксація лісосік; таксація деревного приросту; аналіз ходу росту деревних стовбурів; визначення приросту деревостанів; таблиці ходу росту, їх класифікація і методи складання; таксація лісових масивів; розподіл лісового фонду на категорії земель; розподіл лісових масивів на господарські одиниці, способи таксації лісових ділянок; основні методичні підходи до кадастрової оцінки земель лісового фонду.

РОЗДІЛ 5 «Лісове насінництво і розсадники»

Перелік тем розділу: організація лісонасінної справи на селекційно-генетичній основі; плодоношення дерев і чагарників (способи обліку і прогнозування); лісонасіннева сировина (заготівля, приймання, зберігання); посівна якість насіння (показники та методи визначення); лісове насіння (способи зберігання та підготовки до сівби); лісові розсадники та основні принципи їхнього проектування; система агротехнічних заходів у лісовому

розсаднику; вирощування садивного матеріалу у посівному відділенні; вирощування садивного матеріалу у шкільному відділенні; садивний матеріал вегетативного походження; вирощування садивного матеріалу із закритою кореневою системою; технічне приймання та інвентаризація садивного матеріалу.

РОЗДІЛ 6 «Лісові культури»

Перелік тем розділу: лісокультурне районування; екологічне обґрунтування лісових культур; лісокультурні площі та їх заліснення; лісовідновлення і лісорозведення; оцінка якості лісовідновлення; чисті і змішані, прості і складні штучні лісонасадження; густина лісових культур; види і типи лісових культур; обробіток ґрунту під лісові культури; методи і способи створення лісових культур; догляди за лісовими культурами; створення лісових культур у борах, субборах, сугрудах і грудях; культури екзотів, цінних технічних та харчових деревних та чагарникових порід; реконструкція малоцінних насаджень; облік і оцінка якості лісових культур; охорона і захист лісокультурних об'єктів.

РОЗДІЛ 7 «Лісова меліорація»

Перелік тем розділу: основні терміни та визначення; етапи лісової меліорації; категорії земельного фонду, принцип їх виділення; основи агролісомеліоративного районування; категорії лісомеліоративних насаджень; позахисне лісорозведення; асортимент деревних та чагарникових порід, їх лісомеліоративна характеристика; агротехніка створення захисних лісових насаджень; типові схеми змішування; догляд за рослинами до змикання крон; рубки догляду в захисних лісових насадженнях; виправлення смуг незадовільного стану; водна та вітрова ерозія ґрунтів; піски, та їх господарське використання; рекультивація, гірська меліорація; захисні лісові насадження вздовж шляхів сполучення.

РОЗДІЛ 8 «Лісоексплуатація»

Перелік тем розділу: лісові ресурси і їх значення для народного господарства України; лісосировинна база, лісосічний фонд, відвід та оформлення лісосік, розміри лісосік і їх примикання; лісозаготівля як виробничий процес підприємства лісового комплексу; проектування лісосічних робіт; основні технологічні операції і цикли на лісозаготівлі; звалювання дерев моторними інструментами в різних експлуатаційних умовах; технологічні процеси машинної заготівлі лісу; трелювання деревної сировини під час лісозаготівлі; трелювання деревної сировини канатними установками; первинна

обробка деревини на лісозаготівлі; відвантаження деревинної сировини на лісозаготівлі.

РОЗДІЛ 9 «Деревинознавство»

Перелік тем розділу: будова дерева та деревини; головні складові частини дерева та їх сировинне значення; якості деревини; макроскопічна будова деревини та кори; мікроскопічна будова деревини та кори; поняття про властивості матеріалів; фізичні властивості деревини; механічні властивості деревини; хімічні та біологічні властивості деревини; вади деревини; сучки; тріщини; вади форми стовбура; вади будови деревини; хімічні забарвлення та грибні ураження; біологічні пошкодження; сторонні включення, механічні пошкодження та вади обробки деревини; пожолобленість; стійкість та захист деревини.

РОЗДІЛ 10 «Лісовпорядкування»

Перелік тем розділу: організація лісовпорядкування в Україні; об'єкт лісовпорядкування; економічні і теоретичні основи лісовпорядкування; основні засади організації лісового господарства; стиглість лісу; підготовчі роботи до лісовпорядкування; колективне та індивідуальне тренування окоміру; інвентаризація лісу; призначення при таксації лісу лісогосподарських та інших заходів; дослідження особливостей росту, поновлення і стану лісів, підбір еталонних насаджень; складання лісових карт; розрахункова лісосіка; план і розміщення рубок лісу; рубки формування та оздоровлення лісу; проектування лісогосподарських та інших заходів; користування недеревною продукцією лісу; оцінка очікуваної лісівничої та економічної ефективності лісогосподарських робіт; особливості лісовпорядкування лісів різного функціонального призначення; облік лісового фонду, лісовий моніторинг; розвиток безперервного лісовпорядкування в Україні.

РОЗДІЛ 11 «Економіка лісового господарства»

Перелік тем розділу: місце лісового господарства в національній економіці; лісовий фонд, лісові ресурси; використання лісосировинної бази; лісові економічні відносини; основні та оборотні засоби; трудові ресурси та оплата праці в лісовому господарстві; собівартість і ціноутворення на продукцію лісового господарства; методи оцінки ефективності лісогосподарського виробництва; фінансування і оподаткування лісового господарства; планування і прогнозування розвитку лісового господарства.

РОЗДІЛ 12 «Лісомисливське господарство»

Перелік тем розділу: основні положення ведення мисливського господарства України та Світу; мисливські тварини України; поняття мисливські угіддя; методика обліку та бонітування угідь та тварин; біотехнічні заходи у мисливських господарствах України; мисливська зброя та мисливське собаківництво; особливості полювання на Україні; мисливські трофеї; основні положення техніки безпеки на полюванні.

РОЗДІЛ 13 «Лісова пірологія»

Перелік тем розділу: основи теорії горіння; види лісових пожеж; охорона лісів від пожеж; гасіння лісових пожеж; лісопожежна стратегія і тактика; наслідки лісових пожеж; заходи по поліпшенню санітарного стану згарищ.

3. СТРУКТУРА ЗАВДАНЬ

Структура завдань передбачає 20 тестових завдань одного рівня складності. Кожне питання містить 4 варіанти відповіді, одна з яких вірна.

№ з/п	Назва розділу	Кількість завдань, які виносяться
1	Дендрологія	1
2	Лісознавство	2
3	Лісівництво	2
4	Лісова таксація	2
5	Лісове насінництво і розсадники	1
6	Лісові культури	2
7	Лісова меліорація	1
8	Лісоексплуатація	2
9	Деревинознавство	1
10	Лісовпорядкування	2
11	Економіка лісового господарства	1
12	Лісомисливське господарство	2
13	Лісова пірологія	1
ЗАГАЛОМ		20

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Комісія оцінює письмові відповіді вступника на тестові завдання за 100–200 бальною шкалою. Вступники, які набрали менше 100 балів (менше 50%) правильних відповідей отримують оцінку «незадовільно» і до подальшої участі у конкурсному відборі не допускаються. Ті, хто набрали 100 і більше балів, допускаються до конкурсного відбору.

Нарахування тестових балів

За кожну правильну відповідь на тестове запитання нараховується 10 тестових бали. Невірна відповідь -10 балів.

Загальна кількість тестових балів, яку вступник може отримати під час складання фахового іспиту становить 200 тестових бали.

Кількість тестових балів за фаховий іспит розраховується як сума тестових балів за виключенням тестових балів знятих за виправлення в аркуші відповідей.

За кожне виправлення знімається 1 тестовий бал від загальної кількості тестових балів, яку вступник може отримати на фаховому іспиті.

Приклад завдання наведено у додатку А

Аркуш відповіді наведено у додатку Б

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

РОЗДІЛ 1 «Дендрологія»

1. Ворон В.П. Дерева та чагарники України. Атлас для практичних занять з дендрології / В.П. Ворон. – Х.: Нове слово, 2011. – 158 с.
2. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева й кущі. Голонасінні: Довідник / Кохно М.А., Гордієнко В.І., Захаренко Г.С. та ін.; за ред. М.А. Кохна, С.І. Кузнецова; НАН України, Нац. бот. сад ім. М.М. Гришка. – К.: Вища школа, 2001. – 207 с.
3. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Частина I. Довідник / Кохно М.А., Пархоменко Л.І., Зарубенко А.У. та ін.; за ред. М.А. Кохна. – К.: Фітосоціоцентр, 2002. – 448 с.
4. Заячук В.Я. Дендрологія: Підручник / В.Я. Заячук. – Львів: Апріорі, 2008. – 656с.
5. Познякова С.І. Дендрологія. Голонасінні: навч. посібник / С.І. Познякова, С.А. Лось; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 2015. – 199 с.
6. Ситнік І.Й. Парки Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва / І.Й. Ситнік – Харк. нац. ун-т. – Вид. 2-ге, доп. і пероб. – Харків, 2017. – 225с.
7. Швиденко А.Й. Дендрологія. / А.Й. Швиденко, О.М. Данілова. – Чернівці: Рута, 2003. – 227с.
8. Познякова С.І. Дендрологія. Методичні вказівки до проходження навчальної практики для студентів факультету лісового господарства освітнього ступеня «Бакалавр» / І.Й. Ситнік, С.І. Познякова. – Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – 2017. – 40 с.
9. Познякова С.І. Дендрологічний парк ХНАУ імені В.В. Докучаєва: фотоальбом/ С.І. Познякова, І.Й. Ситнік, В.П. Сєвідов / Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. –Харків, 2016.– 52 с.

РОЗДІЛ 2 «Лісознавство»

1. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво. За редакцією чл. кор. ЛАНУ В.С. Свириденка. Арістей, Київ, 2004., – 543 с.
2. Швиденко А.Й., Остапенко Б.Ф. Лісознавство: Підручн. для вузів – Чернівці: Зелена Буковина, 2001. – 354 с.
3. Остапенко Б.Ф., Швиденко А.Й. Лісівництво і лісомеліорація, Київ: Вища школа, 1989. – 309 с.
4. Воробйов Д.В. Типи лісів Європейської частини СРСР. – К.: 1953. – 451 с.
5. Остапенко Б.Ф., Ткач В.П. Лісова типологія. Навч. посібник ч-2. Харків 2002 - 180с.

РОЗДІЛ 3 «Лісівництво»

1. Горшенін М. М., Швиденко А. Й. Лісівництво. – Львів: Вища школа, 1977. – 304 с.
2. Остапенко Б. Ф. Лісівництво: навч.-метод. посіб. до складання курсового проекту / Б. Ф. Остапенко, В. П. Ткач, А. М. Салтиков. – Харків: ХНАУ, 2005. – 103 с.
3. Про затвердження порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок: постанова Кабміну – Чинна від 16 травня 2007 року, № 733. – Київ, 2007. – 20 с.
4. Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів: постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. N 724.
5. Про затвердження Правил рубок головного користування: постанова Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2009 р. № 364.
6. Про затвердження Санітарних правил в лісах України: постанова Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 756).
7. Свириденко В. Є., Бабіч О. Г., Киричок Л. С.. Лісівництво – 2-ге вид. – К.: Арістей, 2006. – 544 с.

РОЗДІЛ 4 «Лісова таксація»

1. Гром М.М. Лісова таксація Львів – НЛТУ України 2010.
2. Інструкція з впорядкування лісового фонду України. Ч. 1. Польові роботи. – Ірпінь: Укрдержліспроєкт, 2006. – 75 с.
3. Пастернак В.П., Головашкін В.А. Лісова таксація: Навчально-методичний посібник / ХНАУ. – Х., 2004. – 64 с.
4. Пастернак В.П., Назаренко В.В. Лісова таксація: Навчально-методичний посібник / ХНАУ. – Х., 2019. – 111 с.
5. Лісова таксація. Методичні вказівки для використання польової ГІС Field-Map студентами факультету лісового господарства напряму 6.090103 – лісове і садово-паркове господарство / [В. П. Пастернак, І. Ф. Букша, Л. І. Ткач та ін.]. – Х. : ХНАУ, 2008. – 59 с.

РОЗДІЛ 5 «Лісове насінництво і розсадники»

1. Лісові культури : навч. посіб. / Гордієнко М. І. , Гузь М. М. , Дебринюк Ю. М. , Маурер В. М. Львів : Камула, 2005. 608 с.
2. Лісове насінництво : навч. посіб. / Дебринюк Ю.М., Калінін М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Львів : Світ, 1998. 428 с.
3. ДСТУ 5036:2008. Насіння дерев та кущів. Методи відбирання проб, визначання чистоти, маси 1000 насінин та вологості. К. : Держспоживстандарт України, 2009. 46 с.
4. ДСТУ 8558:2015. Насіння дерев і кущів. Методи визначення посівних якостей (схожості, життєздатності, доброякісності). К. : ДП «УкрНДНЦ», 2017. 87 с. (Національний стандарт України).
5. ДСТУ 9053:2020. Насіння дерев і кущів посівні якості. Технічні умови. Видання офіційне. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2021. 46 с.

РОЗДІЛ 6 «Лісові культури»

1. Вакулюк П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення і лісорозведення в рівнинних районах України. – Фастів. Поліфаст – 1998.– 508с.
2. Вакулюк П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні.– Харків, Прапор.–2006.–384 с.– 1998.– 384 с.
3. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів. - К., 2010 - 97 с.
4. Лісові культури / Гордієнко М. І., Гузь М. М., Дебринюк Ю.М. , Маурер В.М. – Львів: Камула, 2005. – 608с.:іл.
5. Лісові культури / Гордієнко М.І. , Корецький Г.С., В.М. Маурер. – К., 1995. - 327 с.
6. Лісові культури і захисне лісорозведення / Калінін М.І. / Львів: Світ, 1994.–296 с.
7. Лісове насінництво / Дебринюк Ю.М. та ін. / Л.: Світ, 1998.- 428с.
8. Осмола М. Х. Лісові культури. Лісові розсадники.) М. Х. Осмола - К., 1995.-92 с.

РОЗДІЛ 7 «Лісова меліорація»

1. Вакулюк П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення та лісорозведення в рівнинних районах України. – Фастів: Поліфаст, 1998. – 508 с.
2. Вакулюк П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні: Монографія. – Харків: Прапор, 2006. – 384 с.
3. Герасименко П. І. Лісова меліорація. – К.: Вища школа, 1991. – 280 с.
4. Гладун Г.Б. Лісові меліорації агроландшафтів: словник-довідник основних термінів і визначень. – Х.: Нове слово 2003. – 164 с.
5. Гладун Г.Б., Трофименко М.Є., Лохматов М.А. Захисні лісові насадження: проектування, вирощування, впорядкування / За ред. Г.Б. Гладуна. – Х.: Нове слово, 2005. – 390 с.
6. Гладун Г.Б., Лохматов М.А. В.В. Докучаєв і лісові меліорації. – Харків, Нове слово, 2007. – 574 с.
7. Калінін М.І. Лісові культури і захисне лісорозведення. – Львів: Світ. – 1994. – 296 с.
8. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Ведмідь М.М. Система захисту ґрунтів від ерозії: Підручник для ВНЗ III – IV рівнів акредитації. – К.: Златояр, 2004. – 435 с.

РОЗДІЛ 8 «Лісоексплуатація»

1. Гомонай В.В. Методичні вказівки з організації проведення валки дерев бензиномоторною ланцюговою пилкою із звалювальним гідравлічним клином. - Львів: УкрДЛТУ, 1999. - 56 с
2. Шкіря Т.М. Технологія і машини лісосічних робіт. - Львів: Тріада Плюс, 2003. - 352 с
3. Шкіря Т.М. Технологія и машини лісосічних робіт. -Львів: Вища школа, 1988. - 264 с.

РОЗДІЛ 9 «Деревинознавство»

1. Божок О.П., Вінтонів І.С. Деревинознавство з основами лісового товарознавства. – К.: НМК ВО, 1992. – 320 с.
2. Ємельянов В.Г. Основи деревинознавства і лісового товарознавства: навч. посібник для студентів лісотехнічних спеціальностей вищих навчальних закладів / В.Г. Ємельянов, С.А. Шевченко. –Харків: ТОВ «ЕДЕНА». – 2010, – 250 с.
3. Осипенко Ю.Ф., Рябчук В.П. Лісове товароведення. Львів : Вища школа, 1979, -279с.
4. Рябчук В.П. Лісове товарознавство. Київ.: Навчально-методичний кабінет з вищої освіти при Мінвузі УРСР, 1991, - 236 с.

РОЗДІЛ 10 «Лісовпорядкування»

1. Гірс О.А., Новак Б.І., Кашпор С.М. Лісовпорядкування Київ, Арістей 2004-380 с.
2. Гром М.М. Лісовпорядкування: навч. посібник / М.М. Гром. – Львів: РВВ НЛТУ України, 2013. – 264 с.
3. Методика визначення розрахункової лісосіки. Затверджено наказом Держкомлісгоспу України від 14 вересня 2000р. №105.
4. Нормативні акти щодо ведення державного обліку лісів і державного лісового кадастру. – К., 1995 – 36с.
5. Порядок поділу лісів на групи, віднесення їх до категорій захисності та виділення особливо захисних земельних ділянок лісового фонду. Затверджено Постановою КМУ від 27 липня 1995р. №557 – К., 1995 – 10с.
6. Правила відновлення лісів і лісорозведення. Затверджено Постановою КМУ від 16 січня 1996р. №97 – К., 1996 – 8с.
7. Технологічна інструкція по безперервному лісовпорядкуванню лісового фонду України. – Ірпінь, 1994. – 88с.

РОЗДІЛ 11 «Економіка лісового господарства»

1. Закон України "Про внесення змін до Лісового кодексу України" від 8 лютого 2006 р. №- 3404-ГУ
2. Синякевич І.М. Економіка галузей лісового комплексу: підруч. / І.М. Синякевич. - Львів : Світ, 1996. - 184 с.
3. Синякевич І.М. Економіка лісокористування: навч. посіб. / І.М. Синякевич. - Львів : ІЗМН, 2000. - 402 с.
4. Пітер Пірс. Основи економіки лісового господарства / Пірс. Пітер. - К.: ЕКО-інформ, 2006. - 220 с.
5. Самуельсон П. Економіка: підручник / П. Самуельсон. - Львів : Світ, 1993. -493 с.
6. Сенько Є.І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства : [навч. посібник] / Є.І. Сенько. – К. : Знання, 2012. – 487 с.

7. Шваб Л.І. Економіка підприємства: навч. посіб. - 4-е вид. / Л.І. Шваб. - К.: Каравелла, 2007. - 584 с.

РОЗДІЛ 12 «Лісомисливське господарство»

1. Бондаренко В.Д. Біотехнія: Навчальний посібник. - Львів: ІЗМН, 1998. - 4.1.-260 с.; 2002,-4.2.-348 с.

2. Бондаренко В.Д., Делеган І.В., Татаринів К.А. Мисливствознавство. - К.: НМК ВО, 1993.-200 с.

3. Горошко В.В. Лісомисливське господарство / В.В. Горошко; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. - Х.: ХНАУ, 2013. - 93 с.

4. Закон України «Про тваринний світ» (1993) (2894-III, чинний, поточна редакція від 04.10.2018).

5. Закон України про мисливське господарство та полювання (22 лютого 2000 року N 1478-III)

6. Наказ Державного комітету лісового господарства України від 21.06.2001 N 56 «Про затвердження Порядку проведення упорядкування мисливських угідь»

7. Новіцький Р. О., Домніч В. І. Основи мисливствознавства: Навч. посібник. - Д.: Артлогос, 2011. - 72 с.

8. Шейгас І.М. Порадник єгеря / І.М. Шейгас, М.В. Шадура, А.М. Шадура, М.С. Гунчак, М.І. Шейгас. Х.: «Нове слово», 2009. – 190 с.

РОЗДІЛ 13 «Лісова пірологія»

1. Горшенін М.М. Лісова пірологія / М.М. Горшенін, Н.А. Діченков, А.Й. Швиденко. – Львів: Вища шк., 1981. – 160 с.

2. Свириденко В.С. Лісова пірологія / В.С. Свириденко, О.Г. Бабіч, А.Й. Швиденко. – К.: Агропромвидав України, 1999. – 172 с.

3. Белов С.В. Лісова пірологія / С.В. Белов. – Л.: 1982. – 68 с.

Розробив: канд. с.-г. наук, доцент, завідувач кафедри лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства В.В. Назаренко

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний біотехнологічний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
В.о. ректора ДБТУ

_____ О.В. Москаленко

« ___ » _____ 2026 р.

Ступінь вищої освіти Магістр
Спеціальність Н4 «Лісове господарство»
Освітня програма «Лісове господарство»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № ___

1. _____ :

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

2. _____ :

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

·
·
·

20. _____ :

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

Розробив голова фахової атестаційної комісії канд. с.-г. наук, доцент,
завідувач кафедри лісових культур, меліорацій та садово-паркового
господарства В.В. Назаренко

Державний біотехнологічний університет

Ш И Ф Р _____

АРКУШ ВІДПОВІДІ
фахового іспиту зі спеціальності _____

Рівень вищої освіти _____ **магістр** _____

Білет № _____

Дата " _____ " _____ 2026 року

Початок іспиту _____

Закінчення іспиту _____

Відповіді:

№ питання	1	2	3	4	№ питання	1	2	3	4
1					11				
2					12				
3					13				
4					14				
5					15				
6					16				
7					17				
8					18				
9					19				
10					20				

УВАГА! Завдання мають кілька варіантів відповідей, серед яких лише один правильний. Оберіть правильний, на Вашу думку, варіант та позначте його, як показано на зразку.

1	2	3	4
☒	☐	☐	☐